

بررسی اثر دما و pH بر میزان حساسیت ایزوله های کاندیداآلبیکنس به کتوکونازول در شرایط آزمایشگاهی

حسین زرین فر^۱، محمد حسین یادگاری^۲، مجید ریاضی پور^۳، زهره فرح نژاد^۴، فرزاد کتیرایی^۵

چکیده

مقدمه: ولووژینیت کاندیدایی به عنوان یک بیماری مهم در زنان باردار، مبتلایان به دیابت، استفاده کنندگان از آنتی بیوتیک های وسیع الطیف و داروهای ضد بارداری بروز می کند و مقاومت نسبتاً بالایی به داروهای رایج از خود نشان می دهد. از طرفی واژینیت های عود کننده در بسیاری از بیماران، پروسه درمانی را با شکست مواجه می سازد. هدف این مطالعه یافتن برخی شرایط مطلوب برای انجام تست تعیین حساسیت داروی کتوکونازول قبل از درمان مجدد واژینیت های کاندیدایی عود کننده بوده است.

روش بررسی: از ۱۰ ایزوله کاندیداآلبیکنس به دست آمده از ۳۱ بیمار مشکوک به ولووژینیت کاندیدایی استفاده شد و با به کار بردن محیط ۱۶۴۰ RPMI و میکروبیلت های ۹۶ خانه ای و انجام روش میکرو دایلوش براث مقادیر MIC50 ، MIC90 و MFC میکرو گرم در داروی کتوکونازول در دو دمای ۲۷ و ۳۵ درجه سانتیگراد و pH های ۵/۵ و ۷/۲ اندازه گیری شد.

نتایج: در دمای 35°C و $pH = 7/2$ ، MIC50 و MFC در میکرو گرم در میلی لیتر ترتیب: $-1, 0/25, 1-4, 0/25 \geq 512$ میکرو گرم در میلی لیتر بوده در صورتیکه در دمای 27°C و $pH = 5/5$ به ترتیب: $-8, 1-8, 512 \geq 512$ میکرو گرم در میلی لیتر و در دمای 35°C و $pH = 5/5$ به ترتیب: $-8, 1-8, 512 \geq 256$ میکرو گرم در میلی لیتر و در دمای 27°C و $pH = 7/2$ به ترتیب: $-1, 1-2, 512 \geq 512$ میکرو گرم در میلی لیتر بود.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد دمای ۳۵ درجه سانتیگراد و $pH = 7/2$ برای تست تعیین حساسیت ایزوله های کاندیداآلبیکنس عامل واژینیت عود کننده نسبت به این دارو مناسب تر است.

واژه های کلیدی:

کاندیداآلبیکنس، کتوکونازول، ولووژینیت، دما، pH

مقدمه

حامگی، دیابت قندی و مصرف مواد سرکوب کننده اینمی هستند. برآورد شده که ۷۵ درصد از زنان حداقل یک بار در طول عمر خود دچار ولووژینیت کاندیدایی می شوند^(۱,۲) و ۵ درصد از زنان مبتلا به شکل مزمن یا عود کننده واژینیت می شوند. واژینیت عود کننده که قبلاً تحت درمان قرار گرفته اند (به خصوص بدون نسخه)، سنین بالا، دیابتی ها و دوران حاملگی دیده می شود. به همین منظور اندازه گیری فعالیت ضد قارچی داروها در آزمایشگاه با استفاده از تست های حساسیت می تواند برای درمان ایده آل بیماران

عفو نتهاای قارچی واژن در ۹۰ تا ۸۵ درصد موارد در اثر کاندیداآلبیکنس به وجود می آیند. کاندیداآلبیکنس را می توان از واژن ۲۰ درصد زنان بدون علامت جدا کرد^(۱,۲). عواملی که با کاندیدیاز ارتباط دارند شامل تجویز آنتی بیوتیک های سیستمیک،

*- نویسنده مسئول: مری گروه انگل و قارچ شناسی، عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی،

تلفن: ۰۹۱۳۱۵۶۸۱۰۱، نامبر: ۸۲۴۷۰۸۴

دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی بزد

- استادیار گروه قارچ شناسی پزشکی - دانشگاه تربیت مدرس

- استادیار گروه میکروبیولوژی - دانشگاه تربیه اسلامی(عج)

- استادیار گروه انگل و قارچ شناسی - دانشگاه علوم پزشکی ارشاد

- دانشجوی دکتری قارچ شناسی دانشگاه تهران

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۵/۴/۱۰ تاریخ دریافت: ۱۳۸۴/۲/۱۰

آن اضافه کردیم. سپس محیط کشت را نیز از فیلتر ۰/۲ میکرون عبور دادیم و محیط ۱۶۴۰ RPMI در لوله های در پیچ دار استریل داخل یخچال ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شد و در هنگام استفاده از این محیط، یک میلی لیتر گلوتامین به ازای ۱۰۰ میلی لیتر محیط ۱۶۴۰ RPMI نیز به این محیط اضافه شد.

(ج) تهیه محلول دارویی: برای تهیه استوک دارویی (بر اساس میزان حساسیت مخمرها به داروها)^(۹) ۲۰۴۸ میکرو گرم از پودر کتوکونازول در یک میلی لیتر حلal دی متیل سولفوكساید (DMSO) تهیه و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای آزمایشگاه نگهداری شد. قابل ذکر است برای حذف اثر کشنده گی حلal دی متیل سولفوكساید بر روی مخمرها این حلal را تا ۱/۳۲ رقيقة کردیم.

-۳- انجام مراحل آزمایش: در این تحقیق از روش میکرودایلوشن براث استفاده شد^(۱۰) که با استفاده از سرم فیزیولوژی استریل رقت های متوالی دو برابر از استوک داروی کتوکونازول (تهیه شده از شرکت دارویی بهوزان) در حجم نهایی یک میلی لیتر، در یک سری ۱۲ لوله ای (بالاترین غلظت دارو ۱۰۲۴ میکرو گرم در میلی لیتر و پایین ترین غلظت ۰/۵ میکرو گرم در میلی لیتر) تهیه گردید. در این روش از دو pH ۷/۲ و ۵/۵ برای محیط کشت استفاده شد که از این محیط ها مقدار ۱۰۰ RPMI ۱۶۴۰ استفاده شد که از این محیط ها مقدار ۱۰۰ میکرولیتر به میکروپلیت های ۹۶ خانه ای اضافه شد. از طرفی سوسپانسیون مخمری را با توجه به تهیه تعداد 1×10^3 cfu/ml (برای به دست آمدن ۵۰۰ مخمر در هر میلی لیتر در هر چاهک) در یک لوله و با محاسبه مقدار لازم برای هر چاهک، به همراه ۱۰۰ میکرولیتر از رقت دارویی به میکروپلیت ها اضافه کردیم. از بیشترین غلظت دی متیل سولفوكساید (DMSO) (ساخت کارخانه Sigma) بدون حضور دارو نیز به عنوان کنترل (شاهد) استفاده شد.

میکروپلیت ها را به مدت ۴۸ ساعت به طور جداگانه در دو دمای ۱۵۰ و ۲۷ درجه سانتیگراد در داخل شیکر انکوباتور با سرعت ۱۰ دور در دقیقه نگهداری شدند. پس از انکوباسیون ۴۸ ساعته، ۱۰ میکرولیتر از هر یک از محتويات چاهک ها به پلیت های حاوی محیط سابورود کسترولز آگار حاوی کلامافنیکل (SC) (ساخت کارخانه Hi Media) تلقیح شد و این پلیت ها به مدت ۴۸ ساعت

مبلا به عفونت های مزمن و نیز سیستمیک ضروری باشد و نیز مشخص گردیده که گونه های غیر آلیکنس عامل واژینیت مزمن و عود کننده رو به افزایش است، که علت آن را استفاده وسیع الطیف و طولانی مدت داروهای ضدقارچی و آزول ها می دانند^(۵,۶). از عوارض این بیماری می توان به مواردی از ناباروری، صرف هزینه های زیاد و انتقال عوامل بیماریزا به همسر اشاره کرد^(۷). عوامل سیار متعددی نظری میزان قارچ کشت داده شده (میزان تلقیح)، نوع محیط کشت، درجه حرارت و مدت زمان انکوباسیون بر روی نتایج تست تعیین حساسیت دارویی مؤثر می باشد لذا برای به دست آوردن شرایط استاندارد و نتایج مناسب بایستی همه شرایط یکسان باشند^(۸).

روش بررسی

۱- نمونه گیری: در این تحقیق از ۳۱ بیمار مشکوک به واژینیت که ۳ تا ۴ بار در سال به خاطر این بیماری مراجعه کرده بودند نمونه برداری با سوپر استریل انجام شد که تعداد ۱۰ بیمار پس از انجام بررسی مستقیم میکروسکوپی و تهیه کشت تازه سابورود کسترولز آگار و تولید لوله زایا در سرم اسب و ایجاد کلامیدوسپور در محیط کشت کورن میل آگار حاوی ۰/۵ درصد توین ۸۰ و جذب قندهای گلوکن، گالاکتوز، لاکتوز، مالتوز، رافینوز، ساکارز و سلوبیوز با کمک دیسک های قندي، به عنوان واژینیت کاندیدایی با عامل کاندیدا آلیکنس شناسایی شدند.

۲- آماده سازی تست حساسیت دارویی: برای انجام این تست مراحل زیر به دقت انجام شد:

الف) تهیه سوسپانسیون قارچی: سوسپانسیونی از هر یک از کشت های تازه (۴۸ ساعته) کاندیدا آلیکنس توسط سرم فیزیولوژی استریل تهیه گردید و مخمرها پس از خوب بهم زدن لوله ها با استفاده از لام ثوبار در زیر میکروسکوپ شمارش گردید و غلظتی معادل 1×10^3 cfu/ml تنظیم گردید^(۹) تا پس از اضافه کردن این غلظت به هر چاهک و رقيق شدن آن، تعداد مخمر مورد نظر (۵۰۰ مخمر در هر میلی لیتر برای هر چاهک) به دست آید.

ب) تهیه محیط کشت RPMI ۱۶۴۰: پودر محیط کشت RPMI ۱۶۴۰ (ساخت کارخانه Sigma) را در آب خوب حل کرده و مقدار ۲ گرم بی کربنات سدیم را نیز به ازای هر لیتر محیط نیز به

میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای ۲، ۲ و ۶ ایزوله به دست آمد (جدول ۳).

در دمای 35°C و $\text{pH}=7/2$: در بررسی MIC₅₀ مقدار ۰/۲۵ در دمای $0/5^{\circ}\text{C}$ و ۱ میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای ۵، ۲ و ۳ ایزوله به دست آمد. مقدار MIC₉₀ به ترتیب مقدار ۱، ۲ و ۴ میکروگرم در میلی لیتر برای ۴، ۳ و ۳ ایزوله به دست آمد (جدول ۴).

بر اساس آزمون آماری مجذور کای اثرباره pH=۷/۲ در (P=0.089) MFC (P=0.036) MIC₉₀ (P=0.001) MIC₅₀ دارای اختلاف معنی داری نسبت به $5/5^{\circ}\text{C}$ و در دمای 35°C نیز MFC (P=0.004) MIC₉₀ (P=0.007) MIC₅₀ (P=0.074) اختلاف معنی داری را نسبت به دمای 27°C نشان داد.

جدول ۱: اثر داروی کتوکونازول در pH ۵/۵ و دمای ۲۷ درجه سانتیگراد بر حسب میکروگرم بر میلی لیتر

ایزوله ها	MIC ₅₀	MIC ₉₀	MFC
کاندیداآلیکنس یمار شماره ۱	۲	۸	>۵۱۲
کاندیداآلیکنس یمار شماره ۲	۲	۱۶	۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۳	۱	۸	۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۴	۴	۳۲	۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۵	۱	۱۶	>۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۶	۱	۸	>۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۷	۸	۶۴	>۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۸	۴	۱۶	۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۹	۴	۱۶	۵۱۲
کاندیداآلیکنс یمار شماره ۱۰	۴	۱۶	۵۱۲

در دمای 35°C درجه سانتیگراد نگهداری شدن. بر اساس شمارش تعداد کلنی های رشد کرده در هر یک از پلیت ها و مقایسه هر یک نسبت به گروه کنترل (شاهد)، مقادیر حداقل غلظت مهار کنندگی از رشد ۵۰ درصد کاندیداها MIC₅₀ (Minimum Inhibitory Concentration) و مقادیر حداقل غلظت کشندگی (عدم رشد کاندیداها) MIC₉₀ و مقادیر حداقل غلظت کشندگی (عدم رشد کاندیداها) MFC (Minimum Fungicidal Concentration) داروی کتوکونازول به دست آمد.

نتایج

نتایج حاصل از بررسی اثر دما و pH بر روی تست حساسیت غلظت های مختلف داروی کتوکونازول در محدوده ۵۱۲-۰/۲۵ میکروگرم در میلی لیتر بر روی ایزوله های کاندیداآلیکنс بدین قرار است:

۱- در دمای 27°C و $\text{pH}=5/5^{\circ}\text{C}$: مقدار MIC₅₀ برای ایزوله ها ۱، ۲، ۴ و ۸ میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای ۳، ۲ و ۴ میکروگرم در میلی لیتر برای MIC₉₀ برای ایزوله ها در چهار سطح ۸، ۱۶، ۳۲ و ۶۴ میکروگرم در میلی لیتر برای ۱، ۳ و ۱ ایزوله به دست آمد. مقدار MFC برای این دارو در ۲ مقدار ۵۱۲ میکروگرم در میلی لیتر برای ۶ ایزوله و بیشتر از ۵۱۲ میکروگرم در میلی لیتر برای ۴ ایزوله به دست آمد (جدول ۱). در دمای 35°C و $\text{pH}=5/5^{\circ}\text{C}$: مقدار MIC₅₀ در مقدار ۸ و ۴ میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای ۲، ۲ و ۴ ایزوله به دست آمد. مقدار MIC₉₀ دارای مقادیر ۴، ۸ و ۱۶ میکروگرم در میلی لیتر برای ۱، ۳ و ۵ ایزوله به ترتیب به دست آمد. مقدار MFC برای داروی فوق در مقادیر ۲۵۶ میکروگرم در میلی لیتر برای ۱ ایزوله، ۵۱۲ میکروگرم در میلی لیتر برای ۳ ایزوله و بیشتر از ۵۱۲ برای ۶ ایزوله به دست آمد (جدول ۲).

در دمای 27°C و $\text{pH}=7/2$: مقدار MIC₅₀ در دو سطح ۱ و ۲ میکروگرم در میلی لیتر برای ۵ و ۶ ایزوله به دست آمد. مقدار MIC₉₀ برای این دارو دارای مقادیر ۸ و ۱۶ میکروگرم در میلی لیتر به ترتیب برای ۲ و ۲ ایزوله به دست آمد. مقدار MFC برای این دارو دارای مقادیر ۵۱۲، ۱۲۸ و بیشتر از ۵۱۲

جدول ۴: اثر داروی کتوکونازول در pH ۷/۲ و دمای ۳۵ درجه سانتیگراد بر حسب میکروگرم بر میلی لیتر

ایزوله ها	MIC50	MIC90	MFC
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱	۱	۴	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۲	۰/۵	۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۳	۰/۲۵	۲	۶۴
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۴	۱	۴	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۵	۱	۴	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۶	۰/۵	۲	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۷	۰/۲۵	۱	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۸	۰/۲۵	۱	۲۵۶
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۹	۰/۲۵	۱	۶۴
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱۰	۰/۲۵	۱	۶۴

بحث

از دلایل مهم ایجاد بیماری واژینیت کاندیدایی عود کننده، حذف ناقص کاندیدا از واژن پس از درمان ضدقارچی است، هر چند ممکن است علایم بالینی والتهابات بیمار کم شود، اما ارگانیسم به تعداد کم در واژن می ماند و منجر به نافل شدن بیمار می گردد. هنگامی که شرایط هورمونی و فیزیولوژیک نرمال میزبان تغییر یابد، کلیزاسیون ارگانیسم افزایش پیدا کرده و باعث بروز علایم بالینی جدید در فرد می گردد^(۱۱). در مطالعه Sandra و همکارانش^(۱۲) در سال ۲۰۰۵ میلادی و نیز در مطالعه Nyirjesy و همکارانش^(۱۳) در سال ۱۹۹۵ میلادی منتشر شدن، مشخص گردید غالب کاندیداهایی که عامل ولو واژینیت کاندیدایی عود کننده بوده اند گونه های غیر آلبیکنس بوده و همچنین در مطالعه Singh و همکارانش^(۱۴) در سال ۲۰۰۲ میلادی مشخص گردید که گونه های غیر آلبیکنس نسبت به داروهای آزولی نیز دارای MIC بالاتری بوده و به داروها مقاوم تر

جدول ۲: اثر داروی کتوکونازول در pH ۵/۰ و دمای ۳۵ درجه سانتیگراد بر حسب میکروگرم بر میلی لیتر

ایزوله ها	MIC50	MIC90	MFC
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱	۴	۱۶	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۲	۸	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۳	۸	۳۲	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۴	۸	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۵	۸	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۶	۴	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۷	۲	۸	۲۵۶
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۸	۱	۴	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۹	۱	۸	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱۰	۲	۸	>۵۱۲

جدول ۳: اثر داروی کتوکونازول در pH ۷/۲ و دمای ۲۷ درجه سانتیگراد بر حسب میکروگرم بر میلی لیتر

ایزوله ها	MIC50	MIC90	MFC
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱	۲	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۲	۲	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۳	۱	۳۲	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۴	۲	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۵	۲	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۶	۱	۱۶	۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۷	۱	۱۶	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۸	۲	۳۲	>۵۱۲
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۹	۱	۸	۱۲۸
کاندیداآلبیکنس بیمار شماره ۱۰	۱	۸	۱۲۸

در سال ۲۰۰۴ میلادی در بررسی اثر pH بر روی Dorsthorst فعالیت داروهای آمفوتیریسین B، فلوسیتوزین وایتراکونازول علیه ۲۱ ایزوله آسپرژیلوس نشان دادند که MIC آمفوتیریسین B و MIC ایتراکونازول در $pH=5$ نسبت به $pH=7$ بالاتر و $pH=5$ فلوسیتوزین در $pH=5$ نسبت به $pH=7$ پایین تر بود^(۱۸) و مشاهده می شود که اثرات داروی فلوسیتوزین بر روی ایزوله های آسپرژیلوس در $pH=7$ نسبت به $pH=5$ همانند داروی کلوتریمازول بیشتر است.

در بررسی MIC50 و MIC90 ایزوله های استفاده شده در این تحقیق ملاحظه می شود که نتایج به دست آمده، با سایر نتایج محققین نسبتاً همخوانی دارد. به نظر می رسد اختلافات موجود در نتایج بعضی محققین به واسطه محل ضایعه و مزمن بودن بیماری و درمانهای مکرر قبلی، تفاوت در سیستم ایمنی میزان های مختلف، روش انجام تست به روشهای مختلف و شرایط انجام تست می باشد.

نتیجه گیری

نتایج به دست آمده مؤید این نکته است که در شرایط به کار رفته $pH=7/2$ و دمای $35^{\circ}C$ درجه سانتیگراد بر ایزوله های کاندیداآلبیکنس جدا شده از واژینیت های عود کننده شرایط پیشنهاد شده توسط (کمیته ملی استاندارد آزمایشگاههای بالینی) National Committee for Clinical Laboratory NCCLS Standards و دیگر محققین برای دیگر ایزوله های کاندیداآلبیکنс دارای اثر بهتری می باشد و $pH=7/2$ و دمای $35^{\circ}C$ درجه سانتیگراد می تواند بهترین شرایط برای انجام تست تعیین حساسیت دارویی برای این دارو بر روی ایزوله های ولو واژینیت کاندیدایی باشد اما برای تکمیل نتایج این مطالعه بایستی عوامل دیگری را هم که در این تست مؤثر هستند در نظر گرفته و از نمونه های بالینی بیشتری استفاده کرد.

هستند لذا می توان علت آن را افزایش این گونه ها و مقاومت اشان به داروها، درمان های تجربی اشتباه، تشخیص عفونت ها بدون کشت دادن نمونه های بالینی و نیز استفاده نکردن از تست های تعیین حساسیت دارویی به خصوص در عفونت های سیستمیک و مزمن دانست. پس باستی در ابتدا عوامل عفونت به درستی تشخیص داده شده و در صورت مزمن بودن و عود آن (۳ تا ۴ بار در سال) تست حساسیت دارویی را در شرایط استاندارد (مد نظر داشتن دما، pH، محیط کشت، زمان و....) با توجه به داروی مورد استفاده و گونه تشخیص داده شده، انجام داد.

Odds در سال ۱۹۹۳ میلادی مشاهده کرد که ایزوله های کاندیداآلبیکنس در دمای $25^{\circ}C$ درجه نسبت به $37^{\circ}C$ درجه حساسیت کمتری را به داروی فلوسیتوزین نشان می دهد^(۱۵). Hacek و همکاران^(۱۶) در سال ۱۹۹۵ میلادی در بررسی دو دمای $30^{\circ}C$ و $35^{\circ}C$ درجه بر روی حساسیت مخمرهای مختلف نسبت به کتوکونازول، فلوکونازول، فلوسیتوزین و آمفوتیریسین B نشان دادند که در دمای $30^{\circ}C$ درجه مخمرها مقاومت بیشتری از خود نشان می دهد که این نتیجه تقریباً نزدیک به یافته این تحقیق بوده ولی در عین حال باستی این موضوع بررسی شود که در این دما آیا دارو مؤثرتر بوده یا اینکه کاندیدا حساسیت بیشتری داشته است. Cook و همکاران^(۱۷) نیز در سال ۱۹۹۰ میلادی پس از بررسی عوامل مختلف از جمله دمای انکوباسیون بر روی تستهای میکرو و ماکرو دایلوشن انجام شده بر روی مخمرها مشاهده کردند که دمای انکوباسیون $35^{\circ}C$ درجه نسبت به $37^{\circ}C$ درجه و $30^{\circ}C$ درجه بهتر است که به همین جهت در این تحقیق از دمای $35^{\circ}C$ درجه سانتیگراد (از بین دمایهای بالاتر از دمای آزمایشگاه) استفاده شد که در این دما نیز نسبت به دمای آزمایشگاه ۲۷ درجه) نتایج مطلوب تری به دست آمد.

References

- 1- Nyiryesy, paul sueny, seeney. Marvin, H. Terry, Grody, Card. Jordan and Helen, R Buckley. *Chronic fungal vaginitis: The value of cultures.* Am. J. Obstet. Gynecol. 1995; 173: 820-823.
- 2- Kinghorn G.R. *vulvovaginal candidosis.* Journal of Antimicrobial Chemotherapy, 1991. 928 supp. A 59-66.
- 3- Mc Cormack W. M, Jr, S. H. Zinner, and W. M. Mc Cormack. *The incidence of genitourinary infections in a cohort of healthy women.* Sex. Transm. Dis. 1994; 21:63-64.
- 4- Jonathan S Berek. *Novak's Gynecology* 12th ed, Baltimor, Williams & Wilkins, 1996: 432-4.
- 5- Saporiti AM, Gomez D, Levalle S, Galeano M, Vivit W, Rodero L. *Vaginal Candidiasis: etiology and sensitivity profile to antifungal agent in clinical use.* Rev Argent Microbiol. 2001; 33(4): 217-222.
- 6- Odds FC. *Candida and Candidiasis a review and bibliography.* 2nd Ed. London: WB Saunders; 1988.
- 7- شکوهی- طاهره. *ولوواژنیتیت کاندیدایی در مراجعتین به درمانگاه های شهرستان ساری در سال ۱۳۷۲-۷۳.* مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ۱۳۷۵، سال پنجم، شماره ۱۸ و ۱۹.
- 8- زینی- فریده ، مهبد امیر سید علی، امامی مسعود. *قارچ شناسی پزشکی جامع.* تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۳.
- 9- Michelle A, Tornatore, Gary A, Noskin. *Effects of incubation time and buffer concentration on in vitro Activities of Antifungle Agents Against candida Albicans.* J. Clin. Mic. 1997; 35: 1473-1476.
- 10- JD Sobel, M Zerros. *fluconazole susceptibility of vaginal isolates obtained from women with complicated candida vaginitis: clinical implications.* Anti. Agen. Chem.2003; 47: 34-38.
- 11- Anassie E, Mc Ginnis, MR, Pfaller M A. *Clinical Mycology.* 2003.
- 12- Sandra S. Richter, Rudolph P. Galask, Shawn A. Messer, Richard J. Hollis, Daniel J. Diekema, and Michael A. Pfaller. *Antifungal Susceptibilities of Candida Species Causing Vulvovaginitis and Epidemiology of Recurrent Cases.* J. Clin. Microbi, May 2005: 2155-2162.
- 13- Nyirjesy, P. S. M. Seeney, M. H. T. Grody, C. A. Jordan, and H. R. Buckley. *Chronic fungal vaginitis: The value of cultures.* Am. J. Obstet. Gynecol.1995: 173: 820-823.
- 14- Singh, S, J. D. Sobel, P. Bhargava, D. Boikov, and J. A. Vazquez. *Vaginitis due to Candida Krusei: epidemiology, clinical aspects, and therapy.* Clin. Infec. Dis. 2002; 35: 1066- 1070.
- 15- Frank C. Odds. *Effects of temperature on Anti candida Activities of Antifungal Antibiotics.* Anti. Age. Che. 1993; 37: 685-691.
- 16- Donna M. Hacek, Gary A. Boskin. *Initial use of a broth microdilution method suitable for in vitro testing of fungal isolates in a clinical microbiology laboratory.* J. Clin. Micr.1995: 33: 1884-1889.
- 17- Cook R.A, K.A. Mc Intyre. *Effects of incubation temperature, inoculum size, and medium on agreement of macro and microdilution broth susceptibility test results for yeasts.* Ant. Age. Che.1990: 34: 1542-1545.
- 18- DT.A. Te Dorsthorst, J.W.Mouton. *Effect of PH on the in vitro activities of amphotericin B. Itra conazole, and flucytosine against Aspergillus isolates.* Ant. Age. Che.2004: 48: 3147-3150.